

frá. Hatta er lagið, slíkt eru mannfólk, slíkt eru brandar!«

Er sambandssondin, sambandsmentaliteturin einki at vilja uttan at liva upp á nass? Undir ongum umstøðum at vilja klára sítt egna húsarhald? Onnur skulu klára tað fyrri ein og gera tað skitna arbeiðið? Er tað tað altíð at hava eina stóra bubbu at súgva av?

Vit kunnu ikki liva av stoltleika, sigur sambands-sondin. Og tann kenda móðir Teresa svarar: – Einki menniskja kann liva uttan stoltleika. Missir tað stoltleikan, missir tað menniskja í sær og eftir verður bert ein hamur.

Vit kunnu ikki liva av mentan, sigur sambands-sondin. Uttan mentan doyrt eitt fólk, svára teir visu.

So doyrt eitt fólk, ja. Tit dripið hava føringin í Føroyum. Sambandssondin, sambandsmentaliteturin hevur sigrað, hann hevur sigrað eitt land og eitt fólk í hel. Eitt fólk, sum ikki vil klára sítt egna húsarhald, sum ikki vil vera sjálvbjargið, sum allatíðina liggur og dúvar upp á stóru bubbu, má doyggja. Tað er einki nýtt í tí, at tú kanst sigra teg í hel, tann tiltikin pyrrhussgurin. Sum áður sagt: sambands-sondin, sambandsmentaliteturin finst í øllum flokkum, meira ella minni, men hann er altvaldandi í tí eina, og nú sigst, at hesin flokkurin hevur sigrað í stórum. Er tað ikki nóg mikið, at tit hava dripið okkum eina ferð, hví skulu tit gera tað eina ferð afturat?

Fólk fara ikki at velja sambandið av kærleika til Danmark, til danskt mál, danska mentan, nei, tey fara, um tey eru so fjákrut at velja sambandið, á val til at velja ta stóru bubbu, tí at tey eru í dýrastu neyð, eini neyð, ið er skapt av sambands-sondini og sambandsmentalitetinum: »Gongur tað ikki, so gongur tað kortini, tí vit hava altíð ta stóru bubbu at fara til.«

Nú alboga nýggj fólk í sambandinum seg framat. Til hvat? Hvat hava tey at bjóða okkum? Hvørjum boðskapi koma tey við? Nýggjar hugsjónir, sigatey, nýggjar hugburðir. Hvar er alt hetta fina? Hevur nakar sæð tað? Vit vilja sleppa inn í ES at selja rækjur. Hvat hevur tað nakað við hug-

»Eitt fólk, sum ikki vil klára sítt egna húsarhald, sum ikki vil vera sjálvbjargið, sum allatíðina liggur og dúvar upp á stóru bubbu, má doyggja.«

sjónir og nýggjar hugburð at gera? Hvussu kanst tú vinda vatn úr einum steini? Hvat vilja tit í tinginum? Er tað kjótgrýturnar, ið lokka? Girndin eftir makt? Kunnu Føroyar liva av tí?

Vit kunnu gera ta hugsunaroynd, at hesi fólk, ið hava so lítið at bjóða okkum, sigrað í stórum. Hvat so? Jú, so skulu tey niður á

húsarhald, um at vera eitt pikki ela lítið sindur sjálvbjargin, tú hoyrir hann ikki, nei, tú finnur hann ikki nakrastaðni í skrivning teirra, um tú so leitar við stjórnmúkara. Hvater tað tit ræðast? Er tað so ringt at sleppa stórububbu og gerast tilkomin?

Vit vinna einki við at sambandið sigrar. Meira tað

»Ein rødd á einum, ið røpar í oyðimørkini«, skrivar Jesaja profetur.

Undirritaði sat tilvildarlaga og lurtaði í útvarpinum, tá ið hann hoyrði eina eldri kvinnu av Toftum siga nøkur hjartaløvandandi orð, og hann hugsaði: Endiliga, endiliga ein rødd, sum røpar í oyðini.

Eg minnst ikki navni á

»Tit hava dripið føringin í Føroyum. Sambandssondin, sambandsmentaliteturin hevur sigrað, hann hevur sigrað eitt land og eitt fólk í hel.«

flatlendi at samráðast við fólk sum intellektuelt eru sera væl fyrri, (kann man siga tað um hesi okkara eventuella umboðsfólk?) og sjálvsagt gjøgnumskoða tey hesar heimføðingarnar, og tí verða tað samráðingar úr erva og niðurfetur. Virðingin fyrri okkum er lítill frammanundan, hon verður sanniliga ikki størri av hesum eventuella umboðsfólkum, sum tey vita als ikki koma at hitta tey av kærleika til Danmark, men av eini ómetuligari trongd eftir stórububbu.

Danskir politikarar hava væl størri virðing fyrri sjálvstýrisfólki, tí at tey hóast alt, hóast alt sýna ein vissan vilja at vilja klára sítt egna húsarhald og ikki liggja øðrum til byrðu. Ein vilja til at gerast sjálvbjargin. Tey vita fullvæl, at hesin viljin er ikki til í sambandsfólki, ja, at tey mestsum eru ræðslusligin av tankanum um at skula klára seg sjálv- og gerast sjálvbjargin.

At lurta eftir hesum fólkum á tingsins røðarapalli, hvat er tað ikki trist og ússaligt. Flogið er so syrgiliga lágt. Tú hoyrir ikki eitt einasta orð, ið kann fløva hjartað. Ríkir menn og príðir, men reystir? Tað eiga teir ikki part í. Hevði man hoyrt bara ein setning, ein eyka-setning um ikki annað um viljan til at klára sítt egna

sigrar, meira tapa vit øll somul, eisini sambandsfólk. Vit verða hangandi í sama runudíki og sleppa aldrin burtur úr tí. Tað er sambandssondin, sambandsmentaliteturin, ið er spillan, nevniliga hetta: Gongur tað ikki, so gongur tað kortini. Ein slíkur hugsunarháttur kann ikki annað enn drepa eitt samfelag.

Man fær hug til at verða líka so patetiskur sum Kierkegaard, tá ið hann skrivur um Mozart og sigur. »Lurtið, lurtið!« Ja, lurtið, lurtið eftir okkara visu monnum og vísdómsorðum teirra og vælsignað hann eigi tykkum: latið tað seyra inn!

hesi skilakvinnu, eg minnst heldur ikki, hvussu orðini fullu, men niðurstøðan var ið hvussu er tann sama, sum vísmenninir hava sagt her frammanfyri. Og hon hevði ein boðskap at bera fram, ein boðskap, sum vit so sanniliga hava fyrri neyðini: Gevið ikki skarvin yvir, latið ikki uppgávulandi vinna á tykkum. Fallið ikki í fátt, men reisið tykkum og takið tykkara lív og tykkara lagnu í tykkara egnu hendur og latið vera við at trúgva upp á, at onnur kunnu gera tað fyrri tykkum. Tað kann ganga eina løtu, men aldrin í longdini.

Vit áttu at reist hesi kvinnu ein minnisvarða.

Norðurlendskir universitetsstjórar hittast í Føroyum

Í døgunum 18.–23. juni verður ráðstevna og ársfundur á Hotel Føroyum fyrri universitetsstjórar úr øllum Norðurlondum. Hetta er niðjanda ráðstevnan av sínum slagi innan norðurlenska samstarvið millum universitetsfyristarar, stýtt NUAS.

Fyrsta ráðstevnan varð hildin í Noregi í 1976, og síðani hava stevurnar skiftist millum londini. Hetta eru áðru ferð, Fróðskaparsetur Føroya er vertur. Fyrru ferð var í 1984, bert tveir ár eftir, at setrið kom upp í samstarvið. Í løtuni eru umleið 60 lærdir háskúlar limir í samstarvinum.

Luttakaratalið hesa ferð er eitt tað mesta, sum verið hevur. Útlendsku gestirnir eru ikki færri enn 70 í tali, av teimum 54 ráðstevnuttakarar: 12 úr Danmark, 18 úr Finnlandi, ein úr Grønlandi, ein úr Íslandi, 8 úr Noregi, 13 úr Svøríki umframt eitt serligt innboðið umboð úr Skotlandi.

Í stýrisbólkunum fyrri samstarvið sita tveir universitetsstjórar fyrri hvørt av teimum fyra stóru Norðurlondum. Ísland, Grønland og Føroyar hava fyrirlis egleiðarastøðu. Formaðurin í samstarvinum er í løtuni Roger Broo á

Ábo Akademi, har eisini sekretariatid er. Aðalskrivari er Anna-Stina Nyby.

Hesi seinastu 10 árinir er fyristarasamstarvið víðkað við ráðleggingar- og arbeiðum. Teir eru nú vorðinir 9 í tali, fyrri m.a. lestrarvegleiðing, javngilding av prógvum, starvsfólkafyrising, information. Um somu tó er ikki eitt vaksandi samstarv við norðurlenska ráðharraráðið.

Høvuðsevnið á ráðstevnunni í Føroyum verður eitt framhald av tí, sum tíkið varð til umrøðu í fyrriárið í Íslandi og í fjór í Danmark: broytingarnar, sum í seinastuni eru hendar – og skulu henda í stýrisskipanarløgunum fyrri lærdu háskúlar í Norðurlondum. Hesa ferð verður denturin lagdur á praktisku avleiðingarnar fyrri fyrisingina, og harvið eisini arbeiðsbýði millum rektara, stjóra og stýri. Eitt annað evni er figging av universitetsvirksemi. Hetta verður upplægg til næstu ráðstevnu, sum verður í Lund.

Gestirnir fáa eisini høvi til at hyggja seg um, og ikki einans í Havni. Á skránni eru m.a. útferðir norður á Viðar-eiði, til Kirkjubæ – og um víðar – undir Vestmannabjergini.

Vilja ikki broyta skattaprosentið

Í sambandi við skriv Landsstýrisins um broyting av kommunalu figgarætlanini og skattaprosentinum, hevur Runavíkar býráð á fundi samtykt fyrirlis ikki at broyta figgarætlanina og skattaprosentið í ár.

Avgerðin er grundað á hesi víðurskifti:

1. Skattainntøkuna 5 teir fyrstu mánaðirnar í ár, saman við fyrivarni fyrri reguleringini fyrri skattaárið 1993 sum kemur í oktober mánaði í ár.
2. Inntøkurnar frá Runavíkar kommunalu Havn sum hava verið fallandi.
3. At avtalan við lánistovrnar, um umlegging av lánunum við lægri rentu og longri avdráttartíð, ikki er komin endiliga upp á pláss.

Avgerð býráðsins varð einmælt samtykt, sigur býráðsformaðurin í tíðindaskrivi.

Lívðin, Dj. í Geilsgøtu 1

Oplóð soleiðis: Mikukvøld frá kl. 20–23, fríggjakvøld og leygarkvøld frá kl. 19.00 til 01.00, og sunnukvøld frá kl. 19.00 til 23.00.

Aldursmarkið er 16 ár.

»Vit kunnu ikki liva av stoltleika, sigur sambandssondin. Og tann kenda móðir Teresa svarar: – Einki menniskja kann liva uttan stoltleika. Missir tað stoltleikan, missir tað menniskja í sær og eftir verður bert ein hamur.«